

ZES MINUTEN WACHTEN OP GELUK

Eerste druk

Copyright © 2017 Marjan Knippenberg

Auteur: Marjan Knippenberg

Uitgever: Donald Suidman, BigBusinessPublishers

Omslagontwerp: Melody Drost, Twin Media bv

Ontwerp/Vormgeving binnenwerk: Melody Drost, Twin Media bv

Redactie: Lenneke Manschot

Non-fictie

ISBN 9789491757532

NUR 600

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

6 MINUTEN WACHTEN *op geluk*

 100 BIJZONDERE ONTMOETINGEN MET VREEMDEN

INHOUD

- 8 Voorwoord
- 10 Van ontmoeting naar idee
- 12 Een bordje en een goede plek
- 14 Woonwerklifts in cijfers
- 16 'Jij mag het wel weten, ik zie jou toch nooit meer'
- 19 Ontmoeten maakt gelukkig
- 22 100 ontmoetingen
- 34 Liftgevers aan het woord
- 142 Dankwoord

VOORWOORD

Van de herfst van 2013 tot en met de winter van 2015 ben ik iedere woensdag liftend naar mijn werk gegaan. En ook weer liftend naar huis. Ik ben een vrouw, 20 jaar samen met mijn man, moeder van twee kinderen, blank, Nederlandse etniciteit, hoogopgeleid en (was toentertijd) leidinggevende op een onderzoeksafdeling in het Radboudumc. Ik woon in de Weezenhof in Nijmegen, ongeveer zes kilometer van mijn werkplek in het Radboudumc.

LIFTEN

Ik ben naar mijn werk gaan liften door een spontane liftactie met mijn man. Die actie zorgde ervoor dat ik heel anders naar liften ging kijken, dan ik tot dan toe had gedaan. Ik besepte dat liften een unieke manier is om iemand te ontmoeten die je in je dagelijks leven niet zo snel zou tegenkomen. En dat zo'n ontmoeting juist zo waardevol en verrijkend kan zijn. Waarom lift niemand meer? Zou ik naar mijn werk kunnen liften? Ik nam de proef op de som. En het liften ging zo makkelijk en was zo leuk, dat ik er verslaafd aan raakte.

BLOG

Toen ik al een tijdje aan het liften was, kreeg ik de behoefte om te delen wat ik meemaakte. Het waren zulke leuke, fijne en bijzondere ervaringen. Gewoon in dat kwartiertje op weg van huis naar werk en van werk naar huis. Dus toen plaatste ik een blogpost online. Daar kwamen zoveel positieve reacties op dat ik een blog heb gebouwd. Al snel verscheen er wekelijks een blogpost over een ontmoeting, waar veel lezers naar uitkeken. 'Wat heeft ze nu weer meegemaakt en wie heeft ze ontmoet?'

BOEK

Toen ik ruim twee jaar aan het liften was en ik mijn honderdste blog had geschreven vond ik het tijd voor de volgende stap. Het zou wel leuk zijn om de blogs te bundelen en in een mooi boek uit te brengen. Mijn enige boek ooit. Want het is nooit mijn ambitie of intentie geweest een boek te schrijven. Maar dit wil ik nalaten aan de wereld. Het is een uniek, stoer, lief en positief boek. Het gaat ook over lef, uit je comfortzone durven stappen, je kwetsbaar opstellen, de controle loslaten, niet oordelen, spontaneit en vertrouwen. Maar bovenal gaat het over het plezier in ontmoeten.

INHOUD BOEK

In het boek ga ik nader in op waarom ik ben gaan liften, hoe ik dat heb gedaan, wat er zo speciaal is aan de liftsetting, waarom ik er zo gelukkig van werd en beschrijf ik 100 ontmoetingen. Er komt ook een aantal liftgevers aan het woord over waar zij gelukkig van worden.

ONTMOETINGEN

Iedere week was ik weer verrast als een vreemde bereid was me een stukje mee te

nemen. Een gezellig praatje met me maakte, zijn levensverhaal met me deelde of me iets vertelde dat zelfs zijn eigen moeder niet mocht weten. Van chirurg tot klusjesman. Van weduwe tot Afghaanse vluchteling. Van moeder met kinderen tot militair. Soms grappig, soms inspirerend, soms hartverscheurend en ontroerend.

DANKBAAR

Ik ben dankbaar voor elke ontmoeting, voor elke vreemde die ruimte maakte om mij eventjes gastvrij in hun leven te ontvangen. Voor hun openhartigheid en vertrouwen. En voor de geweldig positieve uitwerking dat dat heeft gehad op mijn wereldbeeld. Het was werkelijk waar een feestje.

Veel leesplezier!

MARJAN KNIPPENBERG
NOVEMBER 2017

VAN ONTMOETING NAAR IDEE

In de zomer van 2013 gingen mijn man en ik voor de lol weer een keer-tje liften. Van Nijmegen naar Utrecht. Gewoon om te kijken of ons dat nog zou lukken, nu we er niet meer zo studentikoos uitzagen. We kregen een lift van een Marokkaanse jongen. En dat deed iets met mij.

JE EIGEN BUBBEL

In mijn familie, vriendenkring en op mijn werk omring ik mezelf voornamelijk met blanke, hoogopgeleide mensen. Dat is niet iets dat ik doelbewust heb gecreëerd, dat is zo ontstaan. Ik kom dus weinig in aanraking met Marokkaanse jongens. Informatie over hen komt nog het meeste tot mij via kranten en de televisie. En laten we eerlijk zijn, die is niet altijd positief.

UITWISSELING

Tijdens die lift praatten we over allerlei zaken. Over de ramadan, dat ons werk wordt overgenomen door robots en over liften. Al pratende vond ik het erg verhelderend om de dingen eens door zijn ogen te zien. Dingen waar ik nog nooit of enkel eenzijdig over had nagedacht. Het gesprek was eerlijk, open, zonder opsmuk of achterliggende bedoeling.

Zo vertelde hij dat hij jarenlang zonder rijbewijs had gereden. Als dat in de krant zou

hebben gestaan, dan heb je daar doorgaans een afkeurende mening over. Maar hij vertelde erbij dat hij eigenlijk nooit meer zo veilig had gereden als toen. Omdat hij de hele tijd bang was gepakt te worden. En zo had ik het gewoon nog nooit bekeken. Niet dat het dan ineens oké is om zonder rijbewijs te rijden, maar ik vond het verfrissend om dat perspectief te horen.

Zo vroeg ik hem ook uit pure interesse: “Heb jij weleens gelift?” Zijn simpele, maar kraakheldere antwoord was: “Je denkt toch zeker niet dat ze mij, een Marrokkaan, meenemen?” Daar had ik nog nooit bij stilgestaan. Dat zoiets voor hem helemaal niet zo vanzelfsprekend is.

WAARDEVOL

Ik vond het waardevol. Deze uitwisseling van ideeën, meningen, perspectieven. Het verrijkte mij. En ik was me er heel erg van bewust dat de liftsetting daar een hele grote rol in speelde. De liftsetting heeft

iets dat vrijwel geen enkele andere setting waar mensen elkaar ontmoeten heeft. Het maakt dat je je openstelt voor elkaar en dat is mooi en goed. Zeker in deze tijd, waarin er zoveel te doen is omtrent vluchtelingen, Arabisch uitzierende mannen, over vreemden dus.

VERGETEN OPTIE

Ik begon me af te vragen waarom mensen eigenlijk niet meer liften. Dat de OV-jaarkaart het liften uit het straatbeeld heeft doen verdwijnen moge duidelijk zijn. Maar is het OV of zelf autorijden dan eigenlijk wel zo'n geweldig manier van reizen? Ik kan niet om het dagelijkse geklaag over vertragingen, overvolle treinen en treinen of bussen die niet rijden heen, eerlijk gezegd. Ook niet om het geklaag over files en te weinig parkeermogelijkheden of te hoge parkeerkosten trouwens. Kan liften daar een oplossing voor bieden op bepaalde trajecten? Zou het niet gewoon een vergeten optie zijn? Zou je bijvoorbeeld structureel naar je

werk kunnen liften? En dat het dan, naast dat het praktisch gezien een prima optie is, ook nog eens plezier en verbinding tussen twee onbekenden kan opleveren. Want over plezier gaat het nooit in de discussies over woon-werkverkeer en spitsmijdingen. Om die vragen te kunnen beantwoorden, ben ik het gewoon gaan doen. En dus stond

'AL PRATENDE VOND IK HET
ERG VERHELDEREND OM
DE DINGEN EENS DOOR
ANDERMANS OGEN TE ZIEN.'

ik woensdag 11 september 2013 voor de eerste keer met een bordje 'Radboud' langs de kant van de weg. Een traject van zes kilometer, van de buitenrand van Nijmegen naar het Radboudumc. Binnen een paar minuten kreeg ik een lift van een student.

En 's avonds op de terugweg ontmoette ik een vrolijke 73-jarige garagehouder, met wie ik de grootste lol had. Dat het zo makkelijk zou gaan en zo leuk zou zijn, had ik zelfs niet eens gedacht. En dus was ik verkocht. Iedere woensdag, als ik geen kinderen naar school hoefde te brengen, ging ik liftend naar mijn werk. Als vrouw. Alleen.

‘JIJ MAG HET WEL WETEN, IK ZIE JOU TOCH NOOIT MEER’

De omstandigheden waarin de ontmoeting plaatsvindt tijdens het liften zijn uniek. Ik ken geen andere setting waar mensen elkaar ontmoeten, die je met de liftsetting kan vergelijken.

Het heeft een aantal elementen die maakt dat zowel de liftgever als de lifter zich openstellen voor elkaar en makkelijk persoonlijke dingen delen. Zo’n ontmoeting heeft iets echts, iets waardevols, iets wat dieper kan gaan dan het doorsnee praatje over het weer. Iets dat voelt als ‘verbinding’.

ANONIMITEIT

Eén van die elementen is de anonimiteit. Je kent elkaar niet. Je ontmoet elkaar als vreemden en je gaat ook weer uit elkaar als

vreemden. Natuurlijk kun je die anonimiteit doorbreken, elkaars namen of zelfs gegevens uitwisselen. Ik heb daar tijdens het liften altijd expliciet niet voor gekozen. Juist gekozen om de anonimiteit zo goed als kan te bewaren. Omdat het verbreken van de anonimiteit ook direct het gesprek verandert; mensen zijn openhartiger als de ontmoeting anoniem is. Zoals één van mijn liftgevers ooit letterlijk zei: “Ach, jij mag het wel weten, ik zie jou toch nooit meer.”

Door de anonimiteit vertrouwen mensen me soms dingen toe die ze in hun directe omgeving juist niet delen.

AFHANKELIJK

Natuurlijk ben je als lifter tijdens de rit op een bepaalde manier afhankelijk van je liftgever. Hij¹ brengt je ergens naartoe, jij mag meerijsen. Hij bepaalt de route en waar hij je afzet.

Je bent ook afhankelijk van zijn goodwill. Maar de liftgever is ook afhankelijk van jouw goodwill, dus daarin ben je gelijk aan elkaar. Je bent van elkaar afhankelijk om er verder nog een leuk ritje van te maken. Je hebt geen makkelijke ontsnappingsmogelijkheden in een auto, zoals je op een feestje even naar de wc kunt gaan. Je doet dus allebei je best en je stelt je daardoor ook meer open voor elkaar.

ONAFHANKELIJK

Je zit niet in een afhankelijke relatie zoals een leidinggevende met een medewerker, een arts met een patiënt, een bedrijf met een klant. Na de rit hoeft je niks meer met of van elkaar.

Je hoeft niks mooier te maken dan het is, geen rekening te houden met nadelige gevolgen als je iets persoonlijks deelt. Je hoeft

---

¹Voor de leesbaarheid wordt voor de liftgever de hij-vorm gebruikt, maar dit kan ook een vrouw zijn.

niet bang te zijn zwak over te komen, dat de informatie die je geeft invloed heeft op je behandeling, loopbaan, reputatie, imago of bedrag dat je moet betalen. Het is compleet vrij van consequenties. En dat maakt dat het zo makkelijk is om open te zijn.

WELKOM

Veel mensen vinden het maken van een praatje met een vreemde best aangenaam, maar laten zich ervan weerhouden omdat men denkt dat de ander daar niet op zit te wachten. Tijdens het liften weet je vrijwel zeker dat de liftgever daar juist wel op zit te wachten. Als lifter ben je even te gast in iemands persoonlijke ruimte. De liftgever laat jou daarin toe, je weet zeker dat je welkom bent. Alsof je even bij iemand thuis bent. Een praatje is juist precies de bedoeling. Dat maakt het makkelijker om naar dingen te vragen. Dat mag.

MICROKOSMOS

In de auto bevind je je samen in een soort

microkosmos. Niemand luistert mee, zoals wel het geval is op het perron, bij de bushalte, of in de trein of bus.

Verreweg het merendeel van mijn lifts waren met één chauffeur. En dat waren ook de lifts waarin het meest werd uitgewisseld. Zodra er één of meer personen

TIJDENS DE OCHTENDSPITS DUURDE HET RITJE MEESTAL EEN KWARTIERTJE.

extra meereden, merkte ik dat gelijk aan de verminderde diepgang van het gesprek. Dat bleef vaak veel oppervlakkiger en minder persoonlijk. Ook omdat ik dan veel terughoudender werd in het vragen naar persoonlijke dingen. Dat gaat makkelijker één op één. Je kunt dan beter blijven peilen

of iemand daar op in wil gaan of niet. En voor de liftgever is het daadwerkelijk makkelijker om daarop in te gaan, dan in het bijzijn van een bijrijder met wie misschien rekening moet worden gehouden in wat hij wel of niet bekend wilt maken.

OOGCONTACT

In een auto is het makkelijker en ook gewoon nodig om de ander niet de hele tijd aan te kijken. Er moet op de weg gelet worden. Dat kan het gesprek ook makkelijker maken. Je hoeft niet de hele tijd het verantwoorde oogcontact vol te houden. Een goede therapeut, leidinggevende of interviewer zorgt er ook altijd voor dat de stoelen tijdens een gesprek 90° staan, zodat er makkelijker even weggekeken kan worden. Door daar ruimte voor te geven kan men vaak even de tijd nemen om ergens nog dieper over na te denken, voor men een vraag beantwoordt.

In de auto kun je elkaar wel even aankijken,

maar dit blijft automatisch beperkt tot een gering aantal seconden. Meestal gebeurde dat op momenten dat de liftgever iets vertelde dat heel belangrijk voor hem was.

VERRIJKEND

De anonimiteit, de (on)afhankelijke relatie, het welkom zijn, de microkosmos waar je in zit en het kunnen wegstuderen hebben een bepaalde werking op de ontmoeting. Het maakt dat je je heel snel en makkelijk naar elkaar toe openstelt. Dat hoeft niet, maar gebeurt wel vaak. En juist dat openstellen maakt dat je eens echt luistert naar iemand, zonder alle onbewuste vooroordelen die je doorgaans misschien wel hebt. Het feit dat je met liften echt een doorsnede van de samenleving ontmoet, maakt dat je je openstelt naar heel veel verschillende mensen. Dat je van heel veel verschillende mensen iets leert. Al is het maar één zinnetje dat je bijblijft. Of een invalshoek die je nog nooit had ingenomen ten opzichte van een bepaald onderwerp. En dat maakt het zo verrijkend.

CONTACT

Zou ik op de Marokkaanse jongen die ons in de zomer van 2013 meenam zijn afgestapt op een feestje? Of hij op mij? Waarschijnlijk zouden we beiden hebben

gedacht dat we te weinig gemeen zouden hebben om een gesprekje op gang te houden. Maar in deze setting maak je wel contact met de ander. Wie die ander ook is.

VAN NATURE

We leven in een tijd en land waarin veel verschillende mensen met veel verschillende ideeën en meningen elkaar tegenkomen. Of men dat nou wil of niet. Als je je openstelt voor elkaar en elkaar wilt begrijpen, helpt dat in het samenleven met elkaar. In de liftsetting is 'je openstellen voor een ander' iets wat van nature ontstaat. En daarom zo waardevol.

100 *ontmoetingen*

Woensdag 8 januari

HET SNIJDEND SPECIALISME

Ik heb mijn bordje nog niet omhoog gehouden of er stopt al een dure wagen, met daarin een vriendelijke chirurg. Die kans heb je natuurlijk als je naar een groot UMC lift. De passagiersstoel is wat rommelig, dus hij maakt plaats voor me op de achterbank. Daar zit ik liever niet vanwege het mogelijke kinderslot, maar mijn intuïtie geeft totaal geen signalen af dat ik hier nog langer over moet nadenken of een plek voorin moet bedingen. Prima plekje achterin.

gebroken ijskrabber levert hem een sneetje in zijn duim op. En dat bloedt! Gelukkig heb ik een tissue in mijn tas. Daarmee kan hij in ieder geval verder rijden zonder zijn auto te besmeuren met bloed. Ik voel me best schuldig; heb ik weer, krijg ik een lift van een chirurg, bezeert hij zich aan zijn hand! Dat was nou ook weer niet de bedoeling. Kan hij nou zijn werk nog wel doen? Of moeten er operaties worden afgezegd?

SNEETJE

Maar hij stelt me gerust. “Geen probleem zo’n sneetje. Maar wel altijd vervelend als je je snijdt als chirurg”, vertelt hij. Want nu moet hij wel tien keer ontsmetten voor hij kan gaan opereren. “En dat prikt zo!”

BEZEERD

De chirurg heeft zich bij het wegschuiven van de rommel op de achterbank bezeerd. Een af-

LIFTGEVER
MAN

INZITTENDEN

WACHTTIJD
0 MIN 0 SEC

AUDI

Woensdag 22 januari

NOG 23 WEKEN

Een werkbusje van een garage uit Eindhoven stopt voor me.

Ik kan niet zien hoeveel personen erin zitten, dus ik bereid me voor om “nee” te gaan zeggen als er meer dan twee werklui in het busje zitten. Maar niets van dat alles, voorin zit een kindje. No worries. De vader schuift de deur voor me open en ik neem plaats achter het kindje. Geen gordel. “Hoeft niet in dit soort busjes”, stelt de vader me gerust.

ZIEKENBEZOEK

Ze moeten ook in het Radboudumc zijn. “Gaan jullie op ziekenhuisbezoek?”, vraag ik naïef. Nee, ze komen voor de zes wekelijkse chemo voor het jochie. Hij heeft leukemie, ontdekt toen hij twee jaar was. Oh... ik slik even. ”Maar het gaat nu goed”, meldt vader. Het manneke, dat het heel raar

vindt dat ik ineens in de auto zit en niks meer durft te zeggen, blijkt iedere week chemo te krijgen in het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven. En dus eens in de zes weken in Nijmegen. “Nog 23 weken en dan zijn we klaar”, zegt vader opgewekt.

VERSCHIL

Ik vraag naar het verschil tussen Catharina en Radboud en gedurende de rit gaat het jochie steeds meer praten. Over school, waar hij in april naartoe mag, en ook veel over crossmotors. Het is zo’n schattig manneke dat je hem er zo eentje cadeau zou willen doen. Ik vraag of hij ook broertjes of zusjes heeft. En dan zegt vader: “Nee, daar denk je wel twee keer over na als je zoiets overkomt.” Ik geloof het gelijk, ja. Daar denk je dan wel twee keer over na.

Woensdag 5 februari

BIJBLIJVEN

Het regent een beetje. Binnen één minuut stopt een klein autootje met Duits kenteken voor me. Een vrouw van een jaar of 50 veegt wat rommel aan de kant om plaats te maken op de passagiersstoel. Een voor mij inmiddels bekend fenomeen in eenpersoons forenzenauto's.

DOCENTE

Ze is docente aan de HAN. Dat is altijd fijn, want dan kan ik er op de Kapittelweg uit; dichterbij mijn werkplek afgezet worden is niet denkbaar. Ze geeft les aan eerstejaarsstudenten. Die vindt ze het leukste. "Die bevinden zich in zo'n leuke fase", zegt ze. "Ze zijn met zoveel dingen bezig; voor het eerst op kamers, weg van de ouders, aansluiting vinden

in een nieuwe stad, bijbaantjes en vooral vriendjes of vriendinnetjes, de liefde. Ze zijn met heel veel bezig, behalve met hun studie", zegt ze lachend. Ik vraag of dat niet frustrerend voor haar is, dat er tijdens de les geen interesse is voor het vak, wat haar juist zo boeit. Dan zegt ze heel resoluut: "Oh, maar dat ligt niet aan het vak!" Kijk, dat helpt, als je er op die manier tegenaan kijkt. Hadden een aantal leraren op mijn middelbare school dat maar gedaan...

BIJBLIJVEN

Ik vraag wat ze nou het mooiste vindt aan haar vak. "Ach," zegt ze, "als docente hoop je eigenlijk dat je je studenten positief bijblijft, op wat voor manier dan ook. En dat hoeft helemaal niet vakinhoudelijk te zijn."

LIFTGEVER
VROUW

INZITTENDEN

WACHTTIJD
0 MIN 48 SEC

HONDA

Woensdag 12 februari

HOE KOM JIJ AAN ZO'N AUTO?

LIFTGEVER
VROUW

INZITTENDEN

WACHTTIJD

BMW

Ik laat de bus aan me voorbij rijden en gelijk daarna stopt er een hele, hele, hele dure BMW. Dat zie ik nog niet direct aan de buitenkant, maar als ik instap begeef ik me in een zee van wit leer met een spic en span glimmend dashboard met full colour, geïntegreerde TomTom. Wauw. Hoewel ik helemaal niks om auto's geef, kan ik een licht binnenpretje toch niet onderdrukken. Ik laat me vandaag wel heel decadent naar het werk vervoeren!

COMPLIMENTEN

Achter het stuur zit een meid van een jaar of 25. Ik probeer altijd zo min mogelijk af te gaan op uiterlijk maar de vraag 'Hoe kom jij aan zo'n auto?' kan ik bijna niet onderdrukken. Ik stel hem niet, maar probeer er wel naar te vissen door mijn

complimenten te geven over de auto. Ze gaat daar niet op in, maar al pratende blijkt het de auto van de baas. Hoofd van een grote afdeling van het Radboudumc.

PARKEERPLEKJE

Gisteravond had ze hem naar huis gebracht nadat het wat later was geworden op een etentje. En nu bracht ze de auto weer naar 'de zaak'. Ze is wat aan de late kant voor haar doen en maakt zich zorgen of ze nog wel een parkeerplekje vindt. Ik zoek ijverig met haar mee naar een vrije plek. En dan zien we er één. Het is wel een hele smalle. Dus ik stap vast uit en neem afscheid, in het volste vertrouwen dat zij de auto prima en zonder schade geparkeerd krijgt op die plek. Dat moet wel lukken, lijkt me, met zo'n Park Assistant System.